

STORTINGET

Representantforslag 167 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson, Seher Aydar, Geir Jørgensen
og Tobias Drevland Lund

Dokument 8:167 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson, Seher Aydar, Geir Jørgensen og Tobias Drevland Lund om arbeidsavklaringspenger det går an å leve av

Til Stortinget

Bakgrunn

Arbeidsavklaringspenger (AAP) er den dårligste av velferdsstatens mangeårige ytelser. Hensikten med AAP er å avklare syke mennesker enten til arbeid eller til uføretrygd, men i realiteten fungerer arbeidsavklaringspenger for mange som en fattigdomsfelle. 158 539 mennesker mottok AAP i 2024. Mange av disse må ta til takke med en ytelse som ligger under EUs fattigdomsgrense.

Mens minstesatsen for uføretrygd for en enslig ligger på 313 667 kroner, er minstesatsen for arbeidsavklaringspenger 2G, det vil i skrivende stund si 253 151 kroner. For unge er avstanden enda større. Der unge uføre får et tillegg som gir dem høyere ytelse, får unge mottakere av AAP en redusert ytelse. For de som er yngre enn 25 år, er minstesatsen 168 761 kroner i året.

Mottakere av arbeidsavklaringspenger opplever dessuten en strengere kontroll fra Nav enn både uføretrygda og pensjonister. I likhet med arbeidsløse må også AAP-mottakere levere meldekort annenhver uke til Nav med opplysninger om arbeid, utdanning og andre aktiviteter. For alvorlig syke mennesker kan dette være en uforholdsmessig stor, og dessuten meningsløs, belastning. De færreste som får arbeidsavklaringspenger, skif-

ter livssituasjon fra den ene uka til den neste. I motsetning til uføretrygd gir ikke AAP opptjeningsrett i folkestrygden. Dette fratar mottakerne opptjeningsrett i andre ytelser, som for eksempel pleiepenger.

Tilsvarende utbetales arbeidsavklaringspenger i dag annenhver uke, mens både vanlig lønn, pensjon, uføretrygd og til og med sosialhjelp utbetales månedlig. Dette skaper en rekke problemer for dem det gjelder, ikke minst at det i måneder av året med fem mandager sender dem over inntektsgrensen for andre ytelser basert på månedsinntekt. De fleste regninger i et vanlig liv er månedlige. Da bør også arbeidsavklaringspenger utbetales månedlig.

Deler av bakgrunnen for at AAP-ordningen er så dårlig som den er, er at regjeringen Solberg gjennomførte omfattende kutt i arbeidsavklaringspenger. Flere av disse er reversert av regjeringen Støre, men langt fra alle. Det forhatte karensåret, som fratok AAP-mottakerne inntekten etter tre år, uavhengig av om de var avklart eller ikke, er nå fjernet. Men fremdeles finnes det en unødvendig normtid på arbeidsavklaringspenger på tre år som krever at mange må søke AAP på nytt, selv om de fremdeles er midt i medisinsk behandling eller arbeidstrening.

Ingen skal bli fattige i Norge. Fattigdom hjelper ingen til å bli friske eller med å komme tilbake til arbeid. Derfor er det på høy tid å styrke AAP-ordningen, slik at den er til å leve både av og med for alle som trenger den.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke minstesatsene i AAP-ordningen til samme nivå som for uførepensjon.
2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en opptrappingsplan for arbeidsavklaringspenger, uføretrygd og andre relevante ytelser, slik at ingen som lever på velferdsstatens ytelser, må leve i fattigdom.
3. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag som likestiller AAP med uføretrygd i opptjeningen av for eksempel pleiepenger.
4. Stortinget ber regjeringen redusere rapporteringskravene til AAP-mottakere, blant annet ved å redusere hyppigheten av eller fjerne kravet om melding kort.
5. Stortinget ber regjeringen gjøre arbeidsavklaringspenger om til en månedlig ytelse.
6. Stortinget ber regjeringen instruere Husbanken til å heve inntektsgrensene for bostøtte.
7. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å fjerne normtiden på arbeidsavklaringspenger på tre år.

8. april 2025

Mímir Kristjánsson

Seher Aydar

Geir Jørgensen

Tobias Drevland Lund

